

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Електронне видання

**ЗАВДАННЯ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
І КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“АДМІНІСТРАТИВНЕ
ПРАВО”**

Харків
2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Електронне видання

**ЗАВДАННЯ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
І КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“АДМІНІСТРАТИВНЕ
ПРАВО”**

для студентів II курсу заочного факультету № 1

(галузь знань 08 “Право”
спеціальності 081 “Право”
перший (бакалаврський) рівень)

Харків
2017

Завдання до практичних занять і контрольних робіт з навчальної дисципліни “Адміністративне право” для студентів II курсу заочного факультету № 1 (галузь знань 08 “Право” спеціальності 081 “Право” перший (бакалаврський) рівень) / уклад.: І. В. Бойко, В. М. Гаращук, О. Т. Зима та ін. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2017. – 42 с.

У к л а д а ч і : І. В. Бойко,
В. М. Гаращук,
О. Т. Зима,
В. В. Зуй,
І.Г. Ігнатченко,
М.С. Ковтун,
Д. В. Лученко,
О.О. Марченко,
Н. П. Матюхіна,
Н. Б. Писаренко,
Я.С. Рябченко,
О. М. Соловійова,
В. А. Сьоміна,
С.А. Федчишин,
О. Б. Червякова,
М.Г. Шульга

Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою університету (протокол № 2 від 14.02.2017 р.)

ВСТУП

Адміністративне право – навчальна дисципліна, метою вивчення якої є отримання студентами ґрунтовних знань про правове забезпечення реалізації прав, свобод та інтересів громадян у відносинах з органами виконавчої влади (їх представниками), порядок здійснення державного управління, його форми і методи, особливості управлінського впливу в різних сферах суспільного життя.

Навчання відбувається у формі лекцій, практичних занять, індивідуальних і групових консультацій, виконання студентами самостійних завдань та написання контрольних робіт.

Для закріплення самостійно набутих студентами знань перед складанням іспиту проводяться практичні заняття безпосередньо під час сесії.

Самостійну роботу з навчальної дисципліни “Адміністративне право” слід проводити за програмою упродовж усього навчального року. Формами самостійної роботи студентів є: підготовка до практичних занять, виконання завдань за темами практичних занять, робота з інформаційними джерелами.

Під час підготовки до практичних занять та виконання письмових завдань треба звернутися, насамперед, до програми курсу, нормативного матеріалу та конспекту установчих лекцій. На заняттях кожне завдання докладно аналізується.

Відвідування практичних занять та наявність письмово виконаних завдань є обов’язковими. Якщо студент не з’явився на практичне заняття чи письмово не виконав домашнього завдання, або ж одержав за результатами занять незадовільну оцінку, він допускається до складання заліку тільки після відпрацювання практичних занять, яке з дозволу декана факультету здійснюється індивідуально або у складі іншої академічної групи.

Обов’язковою формою для студентів-заочників є виконання контрольних робіт. Вирішення кожного завдання повинно бути розгорнутим і мотивованим, має містити в собі не тільки посилання, а й аналіз відповідних положень чинних нормативно-правових актів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати предмет, метод і систему адміністративного права, зв'язок його з іншими галузями права; основні проблеми науки адміністративного права; поняття та особливості адміністративно-правових норм і відносин; суб'єктів адміністративного права та елементи їх статусу; функції, форми і методи державного управління; поняття “адміністративний примус” та види його заходів; поняття та основні риси адміністративної відповідальності; поняття, загальні риси та структуру адміністративного процесу; сутність адміністративної юстиції, поняття та завдання адміністративного судочинства в Україні; способи забезпечення законності й дисципліни в державному управлінні; поняття та види адміністративно-правових режимів; правові засади та організацію управління економікою, соціально-культурним будівництвом і адміністративно-політичною діяльністю;

уміти використовувати отримані знання в практичній діяльності; вільно орієнтуватися в системі нормативно-правових актів, які регламентують відносини у сфері державного управління; аналізувати й коментувати відповідні нормативні положення; прогнозувати напрями здійснення реформ у зазначеній сфері; користуватися сучасною науковою і спеціальною літературою, електронними юридичними базами даних, іншими інформаційними джерелами.

Зважаючи на численність нормативно-правових актів, що регламентують відносини у сфері державного управління, студентам пропонується при вивченні навчальної дисципліни “Адміністративне право” здійснювати пошук необхідних актів на Інтернет-сайті: www.zakon1.rada.gov.ua.

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою Національного
юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
(протокол № 11 від 27.06.2014 р.)

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО”

І. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

Предмет, метод і система адміністративного права

Адміністративне право як галузь права. Предмет адміністративного права. Зв'язки адміністративного права з іншими галузями права. Метод адміністративного права. Принципи адміністративного права, особливості їх класифікації. Система адміністративного права. Наука адміністративного права.

Державне управління і виконавча влада

Управління як соціальне явище. Мета та види управління. Поняття, сутність і ознаки державного управління. Суб'єкти та об'єкти державного управління. Принципи державного управління, їх види. Сутність виконавчої влади. Співвідношення виконавчої влади, державного управління та адміністративного права.

Адміністративно-правові норми та відносини

Поняття “адміністративно-правова норма”. Особливості норм адміністративного права. Структура норм адміністративного права. Види адміністративно-правових норм. Реалізація адміністративно-правових норм. Поняття “джерела адміністративного права”. Система та види джерел адміністративного пра-

ва. Конституція як основне джерело адміністративного права. Систематизація адміністративного права.

Поняття “адміністративно-правові відносини”. Особливості адміністративно-правових відносин. Види адміністративно-правових відносин. Суб’єкти та об’єкти адміністративно-правових відносин. Підстави виникнення, зміни або припинення адміністративно-правових відносин.

II. СУБ’ЄКТИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Громадяни – суб’єкти адміністративного права

Поняття та складові адміністративно-правового статусу громадянина. Адміністративна правоздатність громадянина. Адміністративна дієздатність громадянина. Права та обов’язки громадян у сфері державного управління. Особливості адміністративно-правового статусу іноземців та осіб без громадянства.

Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, громадські об’єднання та політичні партії

Поняття, ознаки та правове становище органів виконавчої влади. Місце органів виконавчої влади в системі державного апарату. Види органів виконавчої влади. Система органів виконавчої влади.

Кабінет Міністрів України в системі органів державної влади.

Центральні органи виконавчої влади, їх види. Міністерства в системі центральних органів виконавчої влади. Інші центральні органи виконавчої влади в організаційно-правовому механізмі виконавчої влади.

Система місцевих органів виконавчої влади. Правові засади організації та діяльності місцевих органів виконавчої влади. Основні завдання і функції місцевих органів виконавчої влади. Принципи і форми діяльності місцевих органів виконав-

чої влади. Повноваження місцевих державних адміністрацій. Акти місцевих державних адміністрацій. Територіальні органи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування. Повноваження і форми діяльності органів місцевого самоврядування. Власні та делеговані повноваження органів місцевого самоврядування, їх характер та співвідношення. Відносини органів місцевого самоврядування з місцевими органами виконавчої влади.

Поняття і види громадських об'єднань. Порядок створення громадських об'єднань та припинення їх діяльності. Адміністративно-правовий статус громадських об'єднань.

Політичні партії, порядок їх реєстрації. Адміністративно-правовий статус політичних партій.

Державна служба в Україні

Державна служба: поняття, види і принципи. Право на державну службу. Правове регулювання державної служби. Основні напрями державної політики у сфері державної служби.

Державні службовці: поняття і види. Посада та посадова особа: співвідношення понять. Основні права та обов'язки державних службовців. Етика поведінки державного службовця.

Проходження служби в державних органах та їх апараті: поняття і стадії. Прийняття на державну службу. Обмеження, пов'язані з прийняттям та перебуванням на державній службі. Патронатна служба. Випробування при прийнятті на державну службу. Декларування доходів державних службовців. Службова кар'єра. Класифікації посад державних службовців. Ранги державних службовців. Стажування державних службовців. Навчання і підвищення кваліфікації державних службовців. Відповідальність державних службовців. Підстави припинення державної служби.

III. ФУНКЦІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Форми та методи державного управління

Поняття “функції державного управління”. Види функцій державного управління.

Поняття і види форм державного управління. Правові та неправові форми державного управління: поняття та юридичне значення.

Взаємозв'язок функцій і форм державного управління.

Поняття “адміністративно-правові методи” (методи державного управління). Місце адміністративно-правових методів у механізмі державного управління, їх співвідношення з формами та функціями державного управління. Загальні ознаки адміністративно-правових методів. Класифікація методів державного управління.

Правові акти державного управління

Поняття “правові акти державного управління” та їх юридичне значення. Вимоги до актів державного управління та наслідки їх недотримання. Класифікація актів державного управління. Нормативні та індивідуальні акти управління. Адміністративний договір як форма державного управління: ознаки, суб'єктний склад, особливості правового регулювання та сфера застосування.

Адміністративний примус у державному управлінні

Сутність та види державного примусу. Адміністративний примус як вид державного примусу. Поняття та риси адміністративного примусу. Класифікація заходів адміністративного примусу. Поняття, види та особливості застосування заходів адміністративного запобігання та адміністративного припинення. Органи, уповноважені застосовувати заходи припинення правопорушень.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМ ПРАВОМ

Поняття та риси адміністративної відповідальності, її законодавчі основи. Адміністративне правопорушення, його склад

Поняття та суть адміністративної відповідальності. Основні риси адміністративної відповідальності, її відмінність від інших видів юридичної відповідальності.

Законодавство про адміністративні правопорушення, його особливості і місце в системі національного законодавства. Законодавчі основи адміністративної відповідальності.

Зміст та завдання Кодексу України про адміністративні правопорушення. Повноваження місцевих рад щодо прийняття рішень, за порушення яких передбачається адміністративна відповідальність. Чинність закону про відповідальність за адміністративні правопорушення.

Поняття “адміністративне правопорушення”, його ознаки та відмінність від інших видів правопорушень.

Склад адміністративного правопорушення. Загальний, родовий та безпосередній об’єкти адміністративного правопорушення. Об’єктивна сторона адміністративного правопорушення. Суб’єкт адміністративного правопорушення. Вина як основна ознака суб’єктивної сторони адміністративного правопорушення, її форми. Обставини, що виключають відповідальність за адміністративне правопорушення. Передача матеріалів про адміністративне правопорушення на розгляд громадської організації або трудового колективу. Звільнення від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення.

Система та види адміністративних стягнень. Правила і строки накладення адміністративних стягнень

Поняття і класифікація адміністративних стягнень. Цілі та види адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх.

Загальні правила і строки накладення адміністративних стягнень за адміністративні правопорушення. Обставини, що пом'якшують чи обтяжують відповідальність за адміністративне правопорушення. Накладення стягнення при вчиненні кількох адміністративних правопорушень. Обчислення строків та строки накладення адміністративних стягнень. Строк, після закінчення якого особа вважається такою, що не була піддана адміністративному стягненню. Покладення обов'язку відшкодувати заподіяну шкоду.

V. АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС. ЗАКОННІСТЬ І ДИСЦИПЛІНА В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ

Адміністративний процес: зміст і загальні риси. Структура адміністративного процесу. Види проваджень в адміністративних справах

Поняття “адміністративний процес”, його зміст і риси. Принципи адміністративного процесу. Система суб'єктів адміністративного процесу.

Структура адміністративного процесу: провадження, стадії, етапи, дії. Провадження в адміністративних справах, їх види.

Поняття і риси адміністративної юрисдикції.

Завдання, порядок і стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення

Поняття “провадження у справах про адміністративні правопорушення”. Завдання та принципи провадження у справах про адміністративні правопорушення. Обставини, що виключають провадження у справах про адміністративні правопорушення. Стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення. Особи, які мають право складати протокол про адміністративне правопорушення. Зміст протоколу про адміністративне правопорушення. Випадки, коли протокол про

адміністративне правопорушення не складається. Особи, які беруть участь у провадженні в справі про адміністративне правопорушення. Права особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Місце й строки розгляду справи про адміністративне правопорушення. Порядок розгляду справи про адміністративне правопорушення. Види постанов по справах про адміністративні правопорушення. Зміст постанови по справі про адміністративне правопорушення. Оскарження та опротестування постанови по справі про адміністративне правопорушення. Рішення по скарзі на постанову по справі про адміністративне правопорушення. Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.

Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, мета їх застосування та види. Порядок застосування і строки адміністративного затримання.

Право на оскарження заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, шляхи його реалізації.

Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення: поняття і критерії визначення.

Адміністративна юстиція та адміністративне судочинство в Україні

Поняття та риси адміністративної юстиції. Адміністративна юстиція у структурі предмета адміністративного права. Моделі адміністративної юстиції. Особливості становлення адміністративної юстиції в Україні. Кодекс адміністративного судочинства України, його структура. Адміністративне судочинство: поняття та завдання. Принципи адміністративного судочинства. Юрисдикція адміністративних судів. Підсудність адміністративних справ. Право на звернення до адміністративного суду.

Способи забезпечення законності і дисципліни в державно-управлінні: загальна характеристика

Поняття “законність і дисципліна в державному управлінні”. Співвідношення законності і дисципліни. Способи забезпечення законності і дисципліни у державному управлінні.

Контроль у державному управлінні

Контроль у державному управлінні, його сутність та юридичні підстави. Відмінність контролю від нагляду. Види контролю в державному управлінні. Контроль законодавчої влади. Контроль виконавчої влади. Судовий контроль як специфічний вид контролю в державному управлінні. Контрольні повноваження спеціалізованих контролюючих органів.

Державний та недержавний контроль в управлінні: їх співвідношення.

Звернення громадян як спосіб забезпечення законності і дисципліни в державному управлінні

Звернення громадян та їх види. Вимоги до звернень громадян. Порядок розгляду звернень громадян згідно з Законом України “Про звернення громадян”.

Адміністративно-правові режими. Дозвільно-ліцензійна діяльність в Україні

Поняття, ознаки та види адміністративно-правових режимів. Правовий режим надзвичайного стану: умови введення, перелік і межі надзвичайних заходів. Гарантії забезпечення законності в умовах надзвичайного стану. Режим зони надзвичайної екологічної ситуації. Правовий режим воєнного стану. Режим державної таємниці. Прикордонний режим.

Дозвільна система в Україні, її сутність та значущість.

Ліцензійна система в Україні, її сутність та значущість.

VI. ПРАВОВІ ЗАСАДИ І ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ, СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЮ СФЕРОЮ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ПОЛІТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Правові засади і організація управління економікою, соціально-культурною сферою та адміністративно-політичною діяльністю

Правове регулювання економіки. Завдання, функції та методи державного управління економікою. Організація та зміст державного управління у сфері економіки. Державний контроль у сфері економіки.

Правове регулювання соціально-культурного будівництва. Завдання, функції та методи державного управління соціально-культурним будівництвом. Організація та зміст державного управління соціально-культурним будівництвом. Державний контроль у сфері управління соціально-культурним будівництвом.

Правове регулювання адміністративно-політичної діяльності. Завдання, функції та методи державного управління адміністративно-політичною діяльністю. Організація та зміст державного управління адміністративно-політичною діяльністю. Державний контроль у сфері управління адміністративно-політичною діяльністю.

ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Органи виконавчої влади

П л а н

1. Поняття, ознаки та правове становище органів виконавчої влади.
2. Система та види органів виконавчої влади.
3. Правові засади відносин Президента України з органами виконавчої влади.
4. Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів виконавчої влади.
5. Центральні органи виконавчої влади, їх види.
6. Місцеві органи виконавчої влади. Відносини місцевих органів виконавчої влади з органами місцевого самоврядування.

Завдання

1. На засіданні уряду розглядався проект акта, яким визначався порядок ведення Державного земельного кадастру. У процесі обговорення документа з'ясувалося, що для запровадження зазначеного порядку необхідно вирішити питання налагодження роботи модуля автоматичної взаємодії із системою реєстрації нерухомого майна Мін'юсту України. У результаті Кабінетом Міністрів України було прийнято два документи: одним затверджено порядок ведення Державного земельного кадастру, а другим доручено Державному агентству земельних ресурсів України здійснити тестування автоматизованої Національної кадастрової системи, а також узгодити взаємодію із системою реєстрації нерухомого майна Мін'юсту України.

Дайте юридичний аналіз ситуації. Які акти можуть бути прийняті урядом у даному випадку?

2. Прем'єр-міністром України створено територіальні органи Міністерства юстиції України, визначено їх перелік, а

також затверджено Положення про Головні управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі. У цьому Положенні встановлено підпорядкованість цих органів безпосередньо Кабінету Міністрів України.

Зробіть юридичний аналіз ситуації. Визначте порядок створення міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та їх територіальних органів.

3. Голова Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів видав наказ, яким затвердив Порядок проведення профілактичних щеплень в Україні. Міністр охорони здоров'я України скасував цей наказ, посилаючись на те, що згідно з Положенням про Міністерство охорони здоров'я України затвердження державних санітарно-епідеміологічних та санітарно-протиепідемічних правил і норм належить до повноважень Міністерства.

Чи законно вчинив міністр? Хто уповноважений скасовувати акти центральних органів виконавчої влади?

Список нормативно-правових актів та літератури

Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2015 р. № 667 // Офіц. вісн. України. – 2015. – № 73. – Ст. 2402.

Положення про Міністерство охорони здоров'я України: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2015 р. № 267 // Там само. – 2015. – № 38. – Ст. 1141.

Про затвердження Типового положення про територіальні органи міністерства та іншого центрального органу виконавчої влади: постанова Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 р. // Там само. – 2011. – № 41. – Ст. 1677.

Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 07.10.2010 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 9. – Ст. 58 (з наступ. змін. та допов.).

Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1997. – № 25. – Ст. 1190 (з наступ. змін. та допов.).

Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. // Там само. – 1999. – № 18. – Ст. 774 (з наступ. змін. та допов.).

Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. // Там само. – 2011. – № 38. – Ст. 385 (з наступ. змін. та допов.).

Авер'янов В. Б. Удосконалення організації та діяльності системи органів виконавчої влади з урахуванням європейських принципів і стандартів / В. Б. Авер'янов, А. А. Пухтецька // Часопис Київ. ун-ту права. – 2010. – № 4. – С. 110–117.

Ославський М. І. Виконавча влада в Україні: організаційно-правові засади: навч. посіб. / М. І. Ославський. – Київ: Знання, 2009. – 216 с.

Соловійова О. М. Організаційно-правові засади формування і діяльності відділів та управлінь місцевої державної адміністрації: монографія / О. М. Соловійова. – Харків: Право, 2006. – С. 7–51.

Стеценко С. Г. Виконавча влада в Україні: особливості формування та повноваження у світлі конституційної реформи / С. Г. Стеценко // Адмін. право і процес. – 2011. – № 2. – С. 45–48.

Т е м а 2. Адміністративний примус. Адміністративна відповідальність

П л а н

1. Поняття, характерні особливості та види адміністративного примусу.
2. Система заходів адміністративного запобігання.
3. Заходи припинення та їх система.
4. Адміністративна відповідальність: поняття, основні риси, законодавчі основи.
5. Адміністративне правопорушення, його склад.

6. Адміністративні стягнення, їх види.

7. Загальні правила та строки накладення адміністративних стягнень.

Завдання

4. Співробітниками Головного управління Державної служби надзвичайних ситуацій України у Рівненській області здійснено планову перевірку території, будівель та приміщень дитячого закладу оздоровлення і відпочинку санаторного типу “Агатівка” з метою додержання вимог законодавства у сферах пожежної та техногенної безпеки, цивільного захисту.

За результатами перевірки складений акт, яким встановлені порушення вимог Кодексу цивільного захисту України і Правил пожежної безпеки в Україні, що можуть призвести до виникнення масштабної пожежі, загибелі і травмування людей, значних матеріальних збитків тощо.

Проаналізуйте чинне законодавство і з’ясуйте, які приписові заходи можуть бути застосовані в цій ситуації, до яких суб’єктів і в якому порядку.

5. Т. був залучений до участі у провадженні в справі про дрібне хуліганство як свідок. При розгляді справи в суді Т. відмовився давати пояснення, посилаючись на те, що він нічого не пам’ятає. Судовий розпорядник склав протокол про вчинення Т. правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 185³ КУпАП. Суддя розглянув справу стосовно Т. і наклав на правопорушника штраф у розмірі десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Чи відповідає закону постанова, ухвалена суддею стосовно Т.? Відповідь обґрунтуйте.

6. 15 вересня 2016 р. був складений протокол про вчинення В., 1996 р. народження, адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 44 КУпАП. 18 листопада 2016 р. В. притягнутий до адміністративної відповідальності у виді громадських робіт строком на двадцять годин. Захисник В. не

погодився з рішенням суду, а в апеляційній скарзі зазначив, що В. є неповнолітнім, тому до нього не може бути застосоване стягнення у виді громадських робіт, оскільки це перешкоджає йому навчанню у школі.

Чи правомірно судом було застосоване стягнення у виді громадських робіт? Відповідь обґрунтуйте.

7. 14 червня 2016 р. поліцейський зупинив транспортний засіб, яким керував М., за перевищення обмежень швидкості руху. Під час складання протоколу поліцейський вирішив перевірити водія на стан алкогольного сп'яніння. Після проведення огляду з використанням спеціальних засобів було встановлено наявність у крові 0,25 проміле алкоголю. Поліцейський склав протокол про вчинення М. адміністративних правопорушень, передбачених ч. 3 ст. 122 і ч. 1 ст. 130 КУпАП, та направив його до суду.

14 вересня 2016 р. суд, розглянувши матеріали адміністративної справи, виніс постанову про притягнення М. до адміністративної відповідальності у виді позбавлення права керування транспортними засобами строком на три роки.

Визначте правомірність дій працівника поліції. Чи законне рішення суду? Чи є підстави для оскарження постанови суду? Охарактеризуйте порядок накладення стягнення при вчиненні двох та більше адміністративних правопорушень.

Список нормативно-правових актів та літератури

Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.

Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122 (з наступ. змін. та допов.).

Кодекс цивільного захисту населення: Закон України від 02.10.2012 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2013. – № 34–35. – Ст. 458.

Правила пожежної безпеки в Україні: затв. наказом МВС України від 30.12.2014 р. № 1417 // Офіц. вісн. України. – 2015. – № 26. – Ст. 767.

Про затвердження Порядку направлення водіїв транспортних засобів для проведення огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду: постанова Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 р. // Там само. – 2008. – № 98. – Ст. 3241.

Про Правила дорожнього руху: постанова Кабінету Міністрів України від 10.01.2001 р. // Там само. – 2001. – № 41. – Ст. 1852.

Коломоєць Т. О. Адміністративний примус у публічному праві України: теорія, досвід та практика реалізації: [монографія] / Т. О. Коломоєць. – Запоріжжя: Поліграф, 2004. – 404 с.

Колпаков В. К. Адміністративна відповідальність (адміністративно-деліктне право): навч. посіб. / В. К. Колпаков. – Київ: Юрінком Інтер, 2008. – 256 с.

Хорошак Н. Адміністративні стягнення за законодавством України: монографія / Н. Хорошак. – Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2004. – 172 с.

ЗАВДАННЯ ДО КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Виконання контрольної роботи з адміністративного права сприяє більш глибокому засвоєнню теоретичного матеріалу та вивченню змісту чинного законодавства.

Контрольна робота передбачає письмове вирішення завдань за відповідним варіантом. Студенти, прізвища яких починаються з літер від “А” до “Д”, виконують варіант 1, від “Е” до “З” – варіант 2, від “Г” до “Л” – 3, від “М” до “П” – 4, від “Р” до “Х” – 5, від “Ц” до “Ш” – 6, від “Щ” до “Я” – 7.

При вирішенні завдань студенти мають дати повні та обґрунтовані відповіді на всі питання, зробити висновки на підставі конкретних статей та пунктів відповідних нормативно-правових актів з урахуванням змін і доповнень до чинного законодавства.

Запис умов завдання є обов’язковим. Обсяг роботи має бути 20 – 24 сторінки учнівського зошита.

ВАРІАНТ 1

1. *На підставі Кодексу України про адміністративні правопорушення охарактеризуйте завдання та стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення.*

2. *Проаналізуйте перелічені суспільні зв’язки і з’ясуйте, в яких випадках виникають адміністративні правовідносини. Надайте вмотивовані пояснення.*

1) Міністерство освіти і науки України і приватний вищий навчальний заклад щодо перевірки діяльності останнього; 2) студентський профспілковий комітет і студент з приводу надання матеріальної допомоги студенту; 3) громадянин України і особа без громадянства щодо укладення договору купівлі-продажу нерухомості; 4) Міністерство внутрішніх справ України і Міністерство освіти і науки України щодо видання спільного акта; 5) орган внутрішніх справ і громадянин з приводу складання іспиту на право керувати транспортним засобом; 6) адміністрація підприємства і робітник щодо надання відпуст-

ки; 7) громадянин та представник громадського формування з охорони громадського порядку щодо складання останнім протоколу про адміністративне правопорушення.

3. Стосовно М. 6 березня 2016 р. був складений протокол про вчинення ним правопорушення, передбаченого ст. 173 КУпАП. Начальник органу внутрішніх справ, отримавши 5 травня 2016 р. протокол, призначив справу до розгляду на 8 травня 2016 р., про що повідомив М., який у встановлений час не з'явився. Враховуючи те, що М. своєчасно було повідомлено про місце і час розгляду справи, начальник органу внутрішніх справ за відсутності М. ухвалив постанову про накладення на нього штрафу.

Чи є підстави для скасування постанови про накладення на М. штрафу? Хто, за чією ініціативою та в якому порядку може переглянути постанову по даній справі? Яке рішення може бути ухвалено за результатами перегляду справи?

4. 20 травня 2016 р. стала вакантною посада начальника відділу Міністерства інфраструктури України. У зв'язку з цим 25 травня 2016 р. Міністром інфраструктури України було прийнято рішення про проведення конкурсу на зайняття вакантної посади та через тиждень зроблено відповідне оголошення на офіційному веб-сайті Міністерства. 23 червня 2016 р. П. подав документи для участі у конкурсі. При прийомі документів конкурсна комісія затребувала від П. документи на підтвердження досвіду роботи, а також відомості про його майно, доходи і зобов'язання фінансового характеру та вклади в банках членів його сім'ї. П. відмовився надати таку інформацію, посилаючись на недоторканність особистого життя й таємницю вкладів. Конкурсна комісія не допустила П. до конкурсу. Вважаючи, що його права порушені, П. звернувся зі скаргою до Національного агентства України з питань державної служби.

Зробіть юридичний аналіз ситуації.

Список нормативно-правових актів

Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.

Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122 (з наступ. змін. та допов.).

Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. // Офіц. вісн. України. – 2016. – № 3. – Ст. 149.

Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби: постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2016 р. // Там само. – 2016. – № 28. – Ст. 1116.

ВАРІАНТ 2

1. *Охарактеризуйте на підставі положень Закону України “Про державну службу” порядок проходження державної служби.*

2. 2 жовтня 2016 р. до суду надійшов протокол про адміністративне правопорушення відносно К., в якому зазначено, що він 8 вересня 2016 р. керував автомобілем, перебуваючи у стані алкогольного сп’яніння. Від проходження медичного огляду на стан алкогольного сп’яніння К. відмовився. Таке саме правопорушення К. повторно вчинив протягом року.

Суд, дослідивши матеріали справи, притягнув К. до адміністративної відповідальності і наклав на нього стягнення у виді оплатного вилучення транспортного засобу.

Чи законне рішення суду стосовно К.? Відповідь обґрунтуйте, посилаючись на нормативні положення.

3. Поліцейські, здійснюючи патрулювання вулиць міста разом з представниками громадської організації з охорони громадського порядку та державного кордону, затримали чоловіка, який гучно лаявся та ображав перехожих. При цьому член громадської організації застосував фізичну силу для того, щоб по-

рушника громадського порядку доставити до відділку поліції.

Розберіться, чи має право представник громадської організації застосовувати заходи фізичного впливу до правопорушників.

4. Міністром закордонних справ України було укладено від імені України договір з Урядом Республіки Польща про співробітництво та взаємну допомогу з прикордонних питань і видано наступні накази: 1) про призначення В.В. Пугача Надзвичайним і Повноважним послом України в Республіці Польща; 2) про призначення А.Л. Дусик тимчасовим повіреним у справах України в Бельгії; 3) про створення в Китаї дипломатичного представництва України.

Посилаючись на положення чинного законодавства, визначте, чи належить вирішення зазначених питань до повноважень Міністра закордонних справ України.

С п и с о к н о р м а т и в н о - п р а в о в и х а к т і в

Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122 (з наступ. змін. та допов.).

Положення про Міністерство закордонних справ України: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 р. № 281 // Офіц. вісн. України. – 2016. – № 30. – Ст. 1195.

Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. // Там само. – 2016. – № 3. – Ст. 149.

Про дипломатичну службу: Закон України від 20.09.2001 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2002. – № 5. – Ст. 29 (з наступ. змін. та допов.).

Про затвердження Порядку тимчасового вилучення посвідчення водія, талона про проходження державного технічного огляду і ліцензійної картки на транспортний засіб та їх повернення: постанова Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 р. № 1086 // Офіц. вісн. України. – 2008. – № 98. – С. 12. – Ст. 3224.

Про затвердження Порядку тимчасового затримання та зберігання транспортних засобів на спеціальних майданчиках і

стоянках: постанова Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 р. № 1102 // Офіц. вісн. України. – 2008 р. – № 98. – С. 31. – Ст. 3240 (з наступ. змін. та допов.).

Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.

Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 р. // Там само. – 2000. – № 40. – Ст. 338.

ВАРІАНТ 3

1. Проаналізуйте положення Кодексу адміністративно-судочинства України та вкажіть, на які спори розповсюджується юрисдикція адміністративних судів.

2. На засіданні уряду розглядався проект акта, яким визначався порядок пропуску через кордон України транспортних засобів перевізників. У процесі обговорення документа з'ясувалося, що для запровадження зазначеного порядку необхідно вирішити питання про кількість підрозділів митних органів, які здійснюватимуть контроль у даній сфері. У результаті було прийнято два документи: одним затверджено порядок здійснення контролю, а другим – доручено Державній фіскальній службі України забезпечити встановлення оптимальної кількості відповідних підрозділів.

Дайте юридичний аналіз ситуації. Які акти можуть бути прийняті урядом у даному випадку?

3. Голова райдержадміністрації М. отримав дарунок вартістю 2400 грн від свого давнього знайомого П., заява якого про виділення земельної ділянки перебувала на розгляді в райдержадміністрації. Факт отримання М. дарунка було виявлено та щодо нього складено протокол про вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 172⁵ КУпАП. Голова райдержадміністрації М. заперечував факт правопорушення, посилаючись на те, що одержаний ним дарунок є особистим, оскільки він отримав його з нагоди професійного свята від свого давнього знайомого П.

Зробіть юридичний аналіз ситуації. Опишіть порядок вчинення дій державними службовцями у разі надходження їм пропозиції щодо неправомірної вигоди або дарунка (пожертви).

4. Керуючи у стані алкогольного сп'яніння батьківським автомобілем Порше 911, неповнолітній Т. не впорався з керуванням і врізався у стовп електромережі. На місце події приїхав екіпаж поліції, який викликали перехожі. Побачивши поліцію, неповнолітній Т. спочатку вигукував образливі лайки на їх адресу, потім сказав, що оскільки йому лише 15 років, то поліцейські не можуть йому нічого зробити і спробував втекти з місця події. Один із поліцейських наздогнав його і з силою завдав удари руками в живіт і в ділянку потилиці, поклав на землю та надів на руки неповнолітнього Т. кайданки.

Надайте обгрунтований юридичний висновок щодо законності застосування до неповнолітнього Т. зазначених заходів примусу.

Список нормативно-правових актів

Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.

Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122 (з наступ. змін. та допов.).

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Одержання подарунків особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: роз'яснення Міністерства юстиції України від 28.07.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0053323-11>

Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. // Офіц. вісн. України. – 2016. – № 3. – Ст. 149.

Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. // Там само. – 2014. – № 49. – Ст. 2056 (з наступ. змін. та допов.).

Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02. 2014 р. // Голос України. – 2014. – № 39. – Спецвипуск.

Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.

ВАРІАНТ 4

1. Розкрийте особливості дисциплінарної відповідальності працівників органів внутрішніх справ згідно із Дисциплінарним статутом органів внутрішніх справ (визначте стадії і вкажіть види дисциплінарних стягнень).

2. 1 травня 2016 р. А., повертаючись додому зі святкування, чіплявся до громадян, ображаючи їх. Повз проходив поліцейський, який звернув на це увагу і склав протокол про адміністративне правопорушення. Матеріали справи були передані до суду. Суддя 15 липня 2016 р. виніс постанову про притягнення до адміністративної відповідальності А. за ст. 173 КУпАП та наклав на останнього штраф. Із рішенням суду А. не погодився і 26 липня 2016 р. подав апеляційну скаргу, вважаючи, що на нього незаконно накладено адміністративне стягнення.

Зробіть юридичний аналіз ситуації. Обґрунтуйте законність рішення суду. Чи буде задоволена скарга та чому?

3. Державна служба лікарських засобів та контролю за наркотиками у Харківській області у зв'язку з підозрою у фальсифікації прийняла розпорядження, згідно з яким:

тимчасово заборонила реалізацію та застосування лікарського засобу “Форте-Мезім”;

зобов'язала суб'єктів господарювання, які здійснюють його реалізацію, зберігання та застосування, вжити заходів щодо вилучення шляхом поміщення в карантин зразків зазначеного лікарського засобу.

Чи відповідають вжиті заходи чинному законодавству? Посилаючись на положення нормативно-правових актів, наведіть підстави для проведення перевірок Державною службою лікарських засобів та контролю наркотиків. Охарактеризуйте

процедуру встановлення тимчасової заборони лікарських засобів на території України.

4. Громадянин Республіки Білорусь А. 22 січня 2016 р. прибув в Україну строком на три місяці до свого сина, який мешкає в м. Чернігів, а 10 травня 2016 р. А. був притягнутий до адміністративної відповідальності за ст. 203 КУпАП. Через місяць Головне управління Державної міграційної служби України у Чернігівській області винесло рішення про примусове повернення А. до батьківщини впродовж 30 днів. Однак А. не виконав рішення, мотивуючи це відсутністю коштів для придбання квитка.

Які примусові заходи можуть бути застосовані до А.? Посилаючись на нормативні приписи, визначте порядок їх застосування.

Список нормативно-правових актів

Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ: затв. Законом України від 22.02.2006 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2006. – № 22. – Ст. 246 (з наступ. змін. та допов.).

Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Там само. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.

Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122 (з наступ. змін. та допов.).

Про затвердження Порядку встановлення заборони (тимчасової заборони) та поновлення обігу лікарських засобів на території України: наказ МОЗ України від 22.11.2011 р. № 809 // Офіц. вісн. України. – 2012. – № 11. – Ст. 429.

Про затвердження Порядку контролю якості лікарських засобів під час оптової та роздрібною торгівлі: наказ МОЗ України від 29.09.2014 р. № 677 // Там само. – 2014. – № 98. – Ст. 2857.

ВАРІАНТ 5

1. *Надайте характеристику адміністративного провадження з державної реєстрації нормативно-правових актів.*

2. Н., маючи бажання займатися нотаріальною діяльністю, звернувся до Головного управління юстиції у Харківській області із заявою про надання йому допуску до складання кваліфікаційного іспиту для отримання свідоцтва на право зайняття нотаріальною діяльністю.

При перевірці документів, поданих Н. до управління юстиції для складання іспиту, було виявлено, що Н. не має диплома про вищу юридичну освіту. У зв'язку з цим начальником Головного управління юстиції у Харківській області Ю. прийнято рішення про відмову Н. у наданні допуску до складання кваліфікаційного іспиту.

Чи правильне рішення було прийняте начальником Головного управління юстиції у Харківській області?

3. Т. 1 березня 2016 р. звернувся до Головного управління містобудування та архітектури районної державної адміністрації із запитом щодо надання інформації про земельні ділянки комунальної форми власності у межах району не надані у користування, що можуть бути використані під забудову. 26 березня 2016 р. він отримав відповідь, у якій зазначалося, що така інформація обмежена в доступі і не може бути надана.

Зробіть юридичний аналіз ситуації. З'ясуйте відмінності у порядку надання відповідей на інформаційні запити від порядку розгляду звернень громадян.

4. Стосовно С. був складений протокол про вчинення адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена ч. 1 ст. 130 КУпАП. Поліцейський, керуючись ст. 265¹ КУпАП, тимчасово вилучив у С. посвідчення водія, про що зроблено запис у протоколі про адміністративне правопорушення. Протокол надіслано до суду для вирішення питання про відповідальність С.

Останній не заперечував факту вчинення порушення,

однак вважав, що посвідчення водія вилучено у нього незаконно, тому вирішив оскаржити факт вилучення до суду.

За якими актами належить розглядати справу про адміністративне правопорушення та справу щодо оскарження вилучення посвідчення водія? Зробіть юридичний аналіз справи, посилаючись на нормативні положення.

С п и с о к н о р м а т и в н о - п р а в о в и х а к т і в

Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. – № 35–36, № 37. – Ст. 446 (з наступ. змін. та допов.).

Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122 (з наступ. змін. та допов.).

Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, органів державного управління та контролю, що зачіпають права, свободу і законні інтереси громадян або мають міжвідомчий характер: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 р. № 731 // Зб. постанов України. – 1993. – № 1 – 2. – Ст. 28.

Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 32. – Ст. 314 (з наступ. змін. та допов.).

Про затвердження Положення про порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності та заміщення приватного нотаріуса: наказ Мін'юсту України від 22.03.2011 р. № 871/5 // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 25. – Ст. 1028.

Про затвердження Порядку видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю: наказ Міністерства юстиції України від 11.07.2012 р. № 1043/5 // Там само. – 2012. – № 54. – Ст. 2193.

Про затвердження Порядку допуску до складання кваліфікаційного іспиту осіб, які пройшли стажування в державній нотаріальній конторі або у приватного нотаріуса, та проведення кваліфікаційного іспиту Вищою кваліфікаційною комісією: на-

каз Мін'юсту України від 28.07.2011 р. № 1905/5 // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 60. – Ст. 2421.

Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1993. – № 39. – Ст. 383 (з наступ. змін. та допов.).

ВАРІАНТ 6

1. Ознайомтесь із Законом України “Про звернення громадян” та охарактеризуйте порядок розгляду скарг та електронних петицій.

2. У зв'язку з виявленням факту самочинного будівництва балкону на першому поверсі багатоповерхового житлового будинку посадова особа органу державного архітектурно-будівельного контролю видала Л. припис про добровільне усунення порушень вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності протягом 10 робочих днів. Після сплину вказаного строку та встановлення факту невиконання припису посадова особа прийняла рішення про знесення самочинно збудованого об'єкта. Наступного дня рішення було виконано працівниками житлово-експлуатаційної компанії.

Чи відповідають дії посадової особи органу державного архітектурно-будівельного контролю положенням законодавства? Визначте процедуру знесення самочинно збудованих об'єктів.

3. 10 вересня 2016 р. поліцейський зупинив транспортний засіб, яким керував Д., за перевищення швидкісного режиму руху. Під час складання протоколу про адміністративне правопорушення, передбачене ч. 1ст. 122 КУпАП, з'ясувалося, що Д. знаходиться у стані сп'яніння. Працівник поліції відсторонив водія від керування транспортним засобом та склав протокол про вчинення ним правопорушення, передбаченого ст. 13 КУпАП. Суд, розглянувши обидві справи 13 листопада 2016 р., наклав на Д. стягнення у виді громадських робіт строком на 40 годин.

Визначте правомірність дій працівника поліції та законність рішення судді.

4. У зв'язку з поширенням у місті захворювання на дифтерію в медичних закладах робили профілактичні щеплення всім громадянам віком до 50 років. В. відмовився від щеплення, вважаючи це справою добровільною. Лікар попередив його, що щеплення може бути зроблено примусово. В., упевнений у тому, що примус можливий лише в разі вчинення правопорушення, звернувся до управління охорони здоров'я з проханням роз'яснити йому порядок проведення профілактичних щеплень.

Проаналізуйте ситуацію та підготуйте юридично обґрунтовану відповідь на звернення В.

С п и с о к н о р м а т и в н о - п р а в о в и х а к т і в

Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. – № 35–36, № 37. – Ст. 446 (з наступ. змін. та допов.).

Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122 (з наступ. змін. та допов.).

Про затвердження Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю: постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 р. № 553 // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 40. – Ст. 1647.

Про затвердження Порядку направлення водіїв транспортних засобів для проведення огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду: постанова Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 р. // Там само. – 2008. – № 98. – Ст. 3241.

Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 06.04.2000 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2000. – № 29. – Ст. 228 (з наступ. змін. та допов.).

Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. // Там само. – 1996. – № 47. – Ст. 256 (з наступ. змін. та допов.).

Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. // Там само. – 2015. – № 40 – 41. – Ст. 379.

Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 34. – Ст. 343.

ВАРІАНТ 7

1. *Ознайомтесь зі змістом Закону України “Про центральні органи виконавчої влади” й опишіть: а) види центральних органів виконавчої влади; б) порядок їх утворення; в) основні функції центральних органів виконавчої влади; г) акти центральних органів виконавчої влади.*

2. Представник релігійної організації повідомив міський виконавчий комітет про намір провести богослужіння на центральній площі міста. Секретар міськвиконкому відповів листом, що релігійній організації необхідно отримати дозвіл органу місцевого самоврядування, адже на проведення публічних богослужінь не розповсюджується законодавство про мирні зібрання. В листі також було зазначено, що в разі недотримання цих вимог міськвиконком прийме рішення про заборону публічного богослужіння.

Проаналізуйте законодавство та з’ясуйте порядок проведення публічних заходів релігійними організаціями. Зверніться до приписів Конституції України та Кодексу адміністративного судочинства України та дайте відповідь на запитання: 1) який державний орган вправі прийняти рішення про обмеження права мирних зібрань; 2) за яких підстав може бути прийнято таке рішення; 3) який орган може ініціювати прийняття рішення про заборону проведення релігійною організацією публічного богослужіння?

3. П’ятнадцятирічний Д. проживав з матір’ю та вітчимом. Мати взяла прізвище другого чоловіка. Д. вирішив змінити своє прізвище на нове прізвище матері та спитав у свого батька дозволу зробити це. Батько йому відмовив. Мати вирішила звернутися за консультацією до своєї сестри, яка працює у відділі реєстрації актів цивільного стану. Сестра пояснила, що для зміни прізвища в п’ятнадцятирічному віці достатньо згоди матері, піс-

ля чого видала висновок про надання дозволу на зміну імені.

Дайте правову оцінку ситуації згідно з чинним законодавством. Зробіть юридичний аналіз ситуації. Визначте, чиї дії відповідали (або не відповідали) чинному законодавству? Яке рішення повинен прийняти співробітник відділу реєстрації актів цивільного стану?

4. П. за рішенням державного інспектора рибоохорони було притягнуто до адміністративної відповідальності за порушення правил рибальства. У постанові про накладення адміністративного стягнення зафіксовано, що П. незаконним способом, використовуючи сітку, ловив рибу у ставку, орендованому ТОВ “Світанок”. Юрист К. підрозділу рибоохорони з рішенням не погодився. Він зауважив, що П., на його думку, повинен відповідати за дрібне викрадення чужого майна.

Порівняйте склади правопорушень, про які йдеться у завданні, та висловіть свою точку зору щодо обґрунтованості позиції юрисконсульта.

С п и с о к н о р м а т и в н о - п р а в о в и х а к т і в

Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122 (з наступ. змін. та допов.).

Порядок здійснення любительського і спортивного рибальства: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.1998 р. № 1126 // Офіц. вісн. України. – 1998. – № 29. – Ст. 1099.

Порядок розгляду заяв про зміну імені (прізвища, власного імені, по батькові) фізичної особи: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2007 р. № 2115 // Там само. – 2007. – № 52. – Ст. 2115.

Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 385 (з наступ. змін. та допов.).

Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23.04.1991 р. // Там само. – 1991. – № 25. – Ст. 283 (з наступ. змін. та допов.).

Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини п'ятої статті 21 Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації” (справа про завчасне сповіщення про проведення публічних богослужінь, релігійних обрядів, церемоній та процесій) від 08.09.2016 р. № 6-рп/2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-16/card6#Public>

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

1. Адміністративне право як галузь права, його предмет.
2. Поняття і основні риси державного управління.
3. Сутність виконавчої влади, її співвідношення з державним управлінням та адміністративним правом.
4. Метод і система адміністративного права.
5. Зв'язок адміністративного права з іншими галузями українського права.
6. Поняття, особливості та види адміністративно-правових норм.
7. Систематизація адміністративного права та її особливості. Джерела адміністративного права.
8. Поняття, основні риси та види адміністративно-правових відносин.
9. Адміністративно-правовий статус громадян України.
10. Звернення громадян, їх види.
11. Порядок розгляду звернень громадян згідно з Законом України “Про звернення громадян”.
12. Особливості адміністративно-правового статусу іноземців та осіб без громадянства в Україні.
13. Поняття, ознаки та правове становище органів виконавчої влади.
14. Види та система органів виконавчої влади, принципи її побудови.
15. Компетенція та форми діяльності Кабінету Міністрів України за Законом України “Про Кабінет Міністрів України”.
16. Кабінет Міністрів України та центральні органи виконавчої влади в системі органів виконавчої влади.
17. Міністерства в системі центральних органів виконавчої влади.
18. Повноваження і форми діяльності місцевих державних адміністрацій.
19. Поняття, види та принципи державної служби в Україні.
20. Поняття та види державних службовців.
21. Законодавчі основи та правове регулювання державної служби в Україні.

22. Особливості юридичної відповідальності державних службовців.
23. Поняття та види функцій державного управління.
24. Поняття форм державного управління, їх види.
25. Поняття правових актів державного управління, їх юридичне значення.
26. Класифікація актів державного управління та їх дія.
27. Вимоги, що ставляться до актів державного управління, наслідки їх недотримання.
28. Адміністративний договір як форма управлінської діяльності.
29. Поняття адміністративно-правових методів, їх види.
30. Адміністративний примус та його різновиди.
31. Заходи адміністративного запобігання, їх види та суть.
32. Заходи адміністративного припинення, їх види та суть.
33. Поняття й основні риси адміністративної відповідальності.
34. Завдання, система і чинність законодавства України про адміністративні правопорушення.
35. Адміністративне правопорушення, його склад.
36. Суб'єкти адміністративних правопорушень.
37. Особливості відповідальності неповнолітніх у віці від 16 до 18 років.
38. Особливості адміністративної відповідальності посадових осіб.
39. Відповідальність військовослужбовців за вчинення адміністративних правопорушень.
40. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність.
41. Мета адміністративних стягнень, їх види.
42. Попередження, штраф та штрафні бали як види адміністративних стягнень.
43. Оплатне вилучення і конфіскація предметів як адміністративні стягнення.
44. Позбавлення спеціального права, наданого громадянину, як вид адміністративного стягнення.

45. Громадські та виправні роботи як види адміністративного стягнення.

46. Адміністративний арешт та арешт з утриманням на гауптвахті як види адміністративних стягнень.

47. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх.

48. Загальні правила накладення стягнень за адміністративні правопорушення.

49. Обставини, що пом'якшують та обтяжують відповідальність за адміністративний проступок.

50. Строки накладення адміністративних стягнень.

51. Адміністративний процес: зміст, загальні риси, особливості.

52. Структура адміністративного процесу та характеристика окремих видів проваджень.

53. Дисциплінарне провадження: завдання, стадії, особливості.

54. Адміністративна юрисдикція: загальні риси, принципи.

55. Адміністративна юстиція: поняття, моделі та особливості становлення в Україні.

56. Адміністративне судочинство в Україні: завдання та принципи.

57. Завдання і порядок провадження в справах про адміністративні правопорушення.

58. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення.

59. Протокол про адміністративне правопорушення.

60. Постанова по справі про адміністративне правопорушення.

61. Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.

62. Справи про адміністративні правопорушення, підвідомчі районним, районним у місті, міським чи міськрайонним судам (суддям).

63. Право на оскарження та порядок оскарження постанови про накладення адміністративного стягнення.

64. Види рішень, що приймаються по скарзі на постанову про накладення адміністративного стягнення.

65. Набрання постановою судді у справі про адміністративне правопорушення законної сили та перегляд постанови.

66. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.

67. Поняття режиму законності та дисципліни в державному управлінні та способи їх забезпечення.

68. Контроль у державному управлінні: поняття, зміст та види.

69. Контроль органів виконавчої влади загальної компетенції. Відомчий та міжвідомчий контроль.

70. Судовий контроль у державному управлінні. Контрольні повноваження державних інспекцій та служб.

71. Поняття і види адміністративно-правових режимів.

72. Дозвільно-ліцензійна діяльність в Україні.

73. Організаційно-правові засади управління економікою.

74. Організаційно-правові засади управління соціально-культурною сферою.

75. Організаційно-правові засади управління адміністративно-політичною діяльністю.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Адміністративне право. Альбом схем: навч. посіб. / Ю. П. Битяк та ін. – Харків: Право, 2012. – 160 с.

Адміністративне право: Загальна частина: [навч. посіб.] / за ред. Ю. П. Битяка, В. В. Зуй. – Харків: Одіссей, 2011. – 240 с.

Адміністративне право України. Загальна частина. Акад. курс: підручник / за ред. О. М. Бандурки. – Харків: Золота миля, 2011. – 584 с.

Адміністративне право України. Акад. курс: підручник: [у 2 т.] / відп. ред. В. Б. Авер'янов. – Київ: Юрид. думка, 2007. – Т.1. Загальна частина. – 591 с.

Адміністративне право України. Акад. курс: підручник: [у 2 т.] / відп. ред. В. Б. Авер'янов. – Київ: Юрид. думка, 2009. – Т.2. Особлива частина. – 600 с.

Адміністративне право України: підручник / Ю. П. Битяк (кер. авт. кол.), В. М. Гаращук, В. В. Богущкий та ін.; за ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй. – Харків: Право, 2012. – 656 с.

Адміністративний процес: підручник / О. В. Кузьменко, М. М. Тищенко. – Київ: Літера ЛТД, 2002. – 288 с.

Адміністративне судочинство: навч. посіб. / І. М. Балакарева, І. В. Бойко, Я. С. Зелінська та ін.; за заг. ред. Н. Б. Писаренко. – Харків: Право, 2016. – 312 с.

Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: [монографія] / Ю. П. Битяк. – Харків: Право, 2005. – 304 с.

Гаращук В. М. Контроль та нагляд у державному управлінні: монографія / В. М. Гаращук. – Харків: Фоліо, 2002. – 176 с.

Колпаков В. К. Адміністративна відповідальність (адміністративно-деліктне право): навч. посіб. / В. К. Колпаков. – Київ: Юрінком Інтер, 2008. – 256 с.

Коломоець Т. О. Адміністративний примус у публічному праві України: теорія, досвід та практика реалізації: [монографія] / Т. О. Коломоець. – Запоріжжя: Поліграф, 2004. – 404 с.

Константий О. В. Джерела адміністративного права України: монографія / О. В. Константий. – Київ: Рада, 2005. – 120 с.

Малиновський В. Я. Державне управління: навч. посіб. / В. Я. Малиновський. – 3-тє вид., допов. та перероб. – Київ: Атіка, 2009. – 608 с.

Права громадян у сфері виконавчої влади: адміністративно-правове забезпечення реалізації та захисту / за ред. В. Б. Авер'янова. – Київ: Наук. думка, 2007. – 587 с.

Харитонова О. І. Адміністративно-правові відносини (проблеми теорії): монографія / О. І. Харитонова. – Одеса: Юрид. літ., 2004. – 328 с.

З М І С Т

Вступ.....	3
Програма навчальної дисципліни “Адміністративне право” ..	5
Завдання до практичних занять.....	14
Завдання до контрольних робіт.....	20
Питання для підготовки до іспиту.....	35
Список рекомендованої літератури.....	39

Навчальне видання

Електронне видання

**ЗАВДАННЯ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
І КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“АДМІНІСТРАТИВНЕ
ПРАВО”**

для студентів II курсу заочного факультету № 1
(галузь знань 08 “Право”
спеціальності 081 “Право”
перший (бакалаврський) рівень)

У к л а д а ч і: БОЙКО Ірина Володимирівна,
ГАРАЦУК Володимир Миколайович,
ЗИМА Олександр Тарасович,
ЗУЙ Валентина Василівна,
ІГНАТЧЕНКО Ірина Георгіївна,
КОВТУН Марина Сергіївна,
ЛУЧЕНКО Дмитро Валентинович,
МАРЧЕНКО Олена Олександрівна,
МАТЮХІНА Наталія Петрівна,
ПИСАРЕНКО Надія Борисівна,
РЯБЧЕНКО Ярослава Степанівна,
СОЛОВЙОВА Ольга Миколаївна,
СЬОМІНА Валентина Анатоліївна,
ФЕДЧИШИН Сергій Анатолійович,
ЧЕРВЯКОВА Олена Борисівна,
ШУЛЬГА Марія Герасимівна

Відповідальний за випуск *В. М. Гарацук*

Редактор *Л. М. Рибалко*

Комп'ютерна верстка *А. В. Старжинської*